

VYRŲ IR MOTERŲ LYGYBĖ

Vyrų ir moterų lygybė yra vienas iš Europos Sąjungos tikslų. Bėgant laikui prie šio principo stiprinimo ir įgyvendinimo ES prisidėta teisės aktais, teismų praktika ir Sutarčių pakeitimais. Europos Parlamentas visuomet karštai gynė vyrų ir moterų lygybės principą.

TEISINIS PAGRINDAS

Nuo 1957 m. Europos sutartyse įtvirtintas principas, pagal kurį moterims ir vyrams už vienodą darbą turėtų būti mokamas vienodas užmokestis (dabartinis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 157 straipsnis). Pagal SESV 153 straipsnį ES gali imtis veiksmų platesnėje lygių galimybių ir vienodo požiūrio srityje sprendžiant užimtumo klausimus, o atsižvelgiant į tai pagal SESV 157 straipsnį taip pat leidžiama imtis pozityvių veiksmų moterims įgalinti. Be to, remiantis SESV 19 straipsniu, galima priimti teisės aktus dėl kovos su visų formų diskriminacija, įskaitant dėl lyties. Remiantis SESV 79 ir 83 straipsniais priimti teisės aktai dėl kovos su prekyba žmonėmis, pirmiausia moterimis ir vaikais, o remiantis SESV 168 straipsniu pagal Teisių, lygybės ir pilietybės programą, be kita ko, finansuojamos priemonės, kuriomis prisidedama naikinant smurtą prieš moteris.

TIKSLAI

Europos Sąjunga pagrįsta vertybių, įskaitant lygybę, rinkiniu, todėl ji skatina lyčių lygybę (Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 2 straipsnis ir 3 straipsnio 3 dalis). Šie tikslai įtvirtinti ir Pagrindinių teisių chartijos 21 straipsnyje. Be to, pagal SESV 8 straipsnį Sąjungai pavesta naikinti nelygybę ir skatinti vyrų ir moterų lygybę vykdant veiklą visose srityse (ši samprata taip pat žinoma kaip lyčių aspekto integravimas). Prie Tarpvyriausybinių konferencijos, kurioje priimta Lisabonos sutartis, Baigiamojo akto pridėtoje Deklaracijoje Nr. 19 Sąjunga ir valstybės narės įsipareigojo „kovoti su bet kokio pobūdžio smurtu šeimoje [...], užkirsti kelią šiai nusikalstamai veikai ir bausti už ją bei padėti aukoms ir jas ginti“.

LAIMĖJIMAI

A. Pagrindiniai teisės aktai

ES teisės aktai, kurių dauguma priimti pagal įprastą teisėkūros procedūrą:

- 1978 m. gruodžio 19 d. Direktyva 79/7/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo nuoseklaus įgyvendinimo socialinės apsaugos srityje;

- 1992 m. spalio 19 d. Direktyva 92/85/EEB dėl priemonių, skirtų skatinti, kad būtų užtikrinta geresnė nėščių ir neseniai pagimdžiusių arba maitinančių krūtimi darbuotojų sauga ir sveikata, nustatymo;
- 2004 m. gruodžio 13 d. Direktyva 2004/113/EEB, įgyvendinanti vienodo požiūrio į moteris ir vyrus principą dėl galimybės naudotis prekėmis bei paslaugomis ir prekių tiekimo bei paslaugų teikimo;
- 2006 m. nemažai ankstesnių teisės aktų buvo panaikinti ir pakeisti 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/54/EB dėl vyrų ir moterų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į vyrus ir moteris užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo^[1] (nauja redakcija). Šioje direktyvoje apibrėžta tiesioginė ir netiesioginė diskriminacija, priekabiavimas ir seksualinis priekabiavimas. Be to, remiantis ja, darbdaviai skatinami imtis prevencinių kovos su seksualiniu priekabiavimu priemonių, griežtinamos sankcijos už diskriminaciją ir numatyta valstybėse narėse įsteigti įstaigas, kurios būtų atsakingos už vienodo požiūrio į vyrus ir moteris skatinimą. Šiuo metu Parlamentas siekia peržiūrėti šios direktyvos nuostatas dėl vienodo užmokesčio^[2] ir priėmė įgyvendinimo ataskaitą, remdamasis keliais tyrimais, kuriuos užsakė Europos Parlamento tyrimų tarnyba (EPRS);
- 2010 m. kovo 8 d. Tarybos direktyva 2010/18/ES, kuria įgyvendinamas pataisytas *Business Europe*, Europos amatų, mažų ir vidutinių įmonių asociacijos (UEAPME), Europos viešąsias paslaugas teikiančių darbdavių ir įmonių centro (CEEP) ir Europos profesinių sąjungų konfederacijos (ETUC) sudarytas Bendrasis susitarimas dėl vaiko priežiūros atostogų ir panaikinama Direktyva 96/34/EB;
- 2010 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/41/ES dėl vienodo požiūrio į savarankiškai dirbančius vyrus ir moteris principo taikymo, kuria panaikinama Tarybos direktyva 86/613/EEB;
- 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos, pakeičianti Tarybos pamatinį sprendimą 2002/629/TVR. Pagal šią direktyvą numatyta visose valstybėse narėse suderinti sankcijas už prekybą žmonėmis ir paramos aukoms priemones, be to, valstybės narės raginamos apsvarstyti „galimybę imtis priemonių, kad nusikalstama veika būtų laikoma naudojimasis paslaugomis, kurios [...] laikomos išnaudojimu, žinant, kad jas teikiantis asmuo yra [prekybos žmonėmis] auka“, siekiant riboti paklausą. Remiantis ja taip pat sukurtos Europos Sąjungos kovos su prekyba žmonėmis koordinatoriaus pareigos;
- 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/99/ES dėl Europos apsaugos orderio, kurios tikslas – apsaugoti asmenį nuo kito asmens nusikalstamos veikos, kuri gali kelti pavojų to asmens gyvybei, fiziniam arba psichiniam neliečiamumui, orumui, asmens laisvei arba lytiniam neliečiamumui,

[1]Priėmus naujos redakcijos direktyvą taip pat panaikinama Direktyva 76/207/EEB, kuri buvo iš dalies pakeista Direktyva 2002/73/EB.

[2]Žr. Europos Parlamento 2012 m. gegužės 24 d. rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai dėl vienodo užmokesčio principo už vienodą ar vienodos vertės darbą abiejų lyčių darbuotojams (OL C 264E, 2013 9 13, p. 75).

ir kuria remdamasi kitos valstybės narės kompetentinga institucija gali toliau saugoti asmenį tos kitos valstybės narės teritorijoje. Šią direktyvą papildė 2013 m. birželio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 606/2013 dėl apsaugos priemonių tarpusavio pripažinimo civilinėse bylose, pagal kurį užtikrinamas civilinės apsaugos priemonių pripažinimas visoje ES;

- 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai ir kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2001/220/TVR.

B. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (Teisingumo Teismas) praktikos pokyčiai Teisingumo Teismas atliko svarbų vaidmenį skatinant vyrų ir moterų lygybę. Toliau išvardyti svarbiausi jo sprendimai:

- 1976 m. balandžio 8 d. sprendimas byloje *Defrenne II* (byla 43/75): Teismas pripažino tiesioginį vienodo užmokesčio vyrams ir moterims principo poveikį ir nutarė, kad šis principas taikomas ne tik tada, kai veiksmus vykdo viešosios institucijos, bet ir visų susitarimų, skirtų mokamam darbui kolektyviai reglamentuoti, atvejais;
- 1986 m. gegužės 13 d. sprendimas byloje *Bilka* (byla C-170/84): Teismas nutarė, kad taikant priemonę, pagal kurią ne visą darbo dieną dirbantiems darbuotojams užkertamas kelias naudotis profesinės pensijos sistema, netiesiogiai diskriminuojama, taigi tais atvejais, kai ją taikant nukenčia daug daugiau moterų nei vyrų, prieštaraujama buvusiam EEB sutarties 119 straipsniui, nebent galėtų būti įrodyta, kad toks draudimas pateisinamas objektyviai pagrįstais, su jokia diskriminacija dėl lyties nesusijusiais veiksniais;
- 1990 m. gegužės 17 d. sprendimas byloje *Barber* (byla C-262/88): Teismas nusprendė, kad bet kurio pobūdžio profesinė pensija yra užmokestis, kaip apibrėžta buvusiam 119 straipsnyje, taigi jai taikytinas vienodo požiūrio principas. Teismas nutarė, kad vyrai turėtų turėti galimybę pasinaudoti savo teisėmis gauti pensiją arba našlio pensiją sulaukę tokio pat amžiaus, kaip ir jų kolegės moterys;
- 1997 m. lapkričio 11 d. sprendimas byloje *Marschall* (byla C-409/95): Teismas pareiškė, kad nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią reikalaujama, kad pirmenybė būtų teikiama moterų kandidačių paaukštinimui tais atvejais, kai sektoriuje yra mažiau moterų nei vyrų („pozityvioji diskriminacija“), neprieštaruoja Bendrijos teisės aktams, su sąlyga, kad šis pranašumas negalioja savaime, o vyrų kandidatūros turi būti svarstomos jiems *a priori* neužkertant kelio kandidatuoti;
- 2011 m. kovo 1 d. sprendimas byloje *Test Achats* (byla C-236/09): Teismas paskelbė Tarybos direktyvos 2004/113/EB 5 straipsnio 2 dalį negaliojančia, nes ji prieštaravo vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principui, kiek tai susiję su galimybe įsigyti prekių ir paslaugų ir tiekti prekes arba teikti paslaugas. Todėl ta pati aktuarinio skaičiavimo sistema turi būti taikoma vyrams ir moterims draudimo įmokoms ir išmokoms nustatyti;
- 2018 m. gegužės 31 d. sprendimas byloje *Korwin-Mikke* (bylos T-770/16 ir T-352/17): Teismas nusprendė panaikinti nuobaudas, kurias Parlamentą skyrė Lenkijos kraštutinių dešiniųjų pažiūrų Europos Parlamento nariui [Janusz'ui Korwin-](#)

[Mikke'ui](#) dėl prieštaringų pastabų, kurias jis pateikė Parlamento plenarinėje sesijoje. Teismas savo sprendimu konstatavo, kad, nors saviraiškos laisvė yra pagrindinė teisė, kuri turėjo būti saugoma, pagal Parlamento darbo tvarkos taisykles Institucija gali nubausti tik Europos Parlamento narius, jei jų pastabos „kenkia jos procesui ar sukelia [...] rimtą grėsmę visuomenei, pvz., smurto kurstymas ar rasinė neapykanta“. Todėl Darbo tvarkos taisyklės buvo atitinkamai iš dalies pakeistos. 2018 m. liepos 2 d. Biuras patvirtino, kad Europos Parlamento narių tinkamo elgesio kodeksas įgyvendinant savo pareigas yra naujasis Darbo tvarkos taisyklių priedas.

C. Naujausi įvykiai

Toliau apžvelgiami naujausi veiksmai, kurių vyrų ir moterų lygybės srityje ėmėsi ES.

1. Daugiametėje finansinėje programoje (2014–2020 m. DFP) moterų ir vyrų lygybės klausimas sprendžiamas įgyvendinant Teisingumo ir Teisių, lygybės ir pilietiškumo programas.

Didžiausias Sąjungos įnašas Teisingumo programai įgyvendinti 2020 m. yra 45 603 000 EUR, finansuotinas iš asignavimų, įrašytų į šias 2020 m. Europos Sąjungos bendrojo biudžeto eilutes:

a) 33 03 02 biudžeto eilutė: 8 861 000 EUR

b) 33 03 01 biudžeto eilutė: 33 743 000 EUR

c) 18 06 01 biudžeto eilutė: 2 999 000 EUR

Didžiausias Sąjungos įnašas Teisių, lygybės ir pilietiškumo programai įgyvendinti 2020 m. yra 66 713 000 EUR, finansuotinas iš asignavimų, įrašytų į šias Sąjungos bendrojo biudžeto eilutes:

a) 33 02 01 biudžeto eilutė: 27 960 000 EUR

b) 33 02 02 biudžeto eilutė: 38 753 000 EUR

2016 m. rudenį Europos Parlamento Moterų teisių ir lygių galimybių komiteto (FEMM) užsakymu paskelbtame tyrime pateikiama pasirinktose valstybėse narėse lyčių lygybei panaudotų ES biudžeto lėšų apžvalga^[3].

2. Europos lyčių lygybės institutas (EIGE)

2006 m. gruodį Parlamentas ir Taryba įsteigė [Europos lyčių lygybės institutą](#), kuris veikia Vilniuje (Lietuva) ir kurio bendras tikslas – prisidėti prie lyčių lygybės skatinimo ir jį stiprinti integruojant lyčių aspektą į visų sričių ES ir nacionalinę politiką. Be to, institutas kovoja su diskriminacija dėl lyties ir skatina informavimą apie lyčių lygybę teikdamas techninę pagalbą ES institucijoms, visų pirma rinkdamas, analizuodamas ir platindamas duomenis ir metodines priemones (žr. EIGE lėšų ir dokumentacijos centrą internete: <https://eige.europa.eu/lt>).

3. EIGE – Teisingumo ir vidaus reikalų (TVR) agentūrų tinklo pirmininkas

2018 m. EIGE pirmininkavo Teisingumo ir vidaus reikalų (TVR) agentūrų tinklui. Tinklas buvo įsteigtas 2006 m., jį sudaro devynios ES agentūros, veiklą vykdančios įvairiais

[3][http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/571393/IPOL_STU\(2016\)571393_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/571393/IPOL_STU(2016)571393_EN.pdf)

teisingumo ir saugumo klausimais, pavyzdžiui, migracija ir sienų valdymu, kova su prekyba narkotikais, organizuotu nusikalstamumu ir prekyba žmonėmis, žmogaus ir pagrindinėmis teisėmis ir lyčių lygybe. Per 2018 m. tinklas išnagrinėjo skaitmeninio poveikį atitinkamose agentūrų veiklos srityse, ypatingą dėmesį skirdamas įvairiems būdams, kuriais technologijos daro poveikį jaunosioms moterims ir vyrams. Šio tyrimo rezultatai rodo, kaip agentūros gali padėti sušvelninti riziką, užtikrinti saugumą ir skatinti lygybę Europoje. Tinklo 2018 m. galutinė ataskaita ir išvados buvo pateiktos 2019 m. kovo mėn. Moterų teisių ir lygių galimybių komiteto posėdyje, šiuos dokumentus galima rasti šiuo adresu <https://eige.europa.eu/publications/eu-justice-and-home-affairs-agencies-cooperation-2018-final-report>.

4. Moterų chartija ir „Strateginė veikla siekiant lyčių lygybės 2016–2019 m.“

2010 m. kovo 5 d. Komisija patvirtino Moterų chartiją, kuria siekiama aktyviau skatinti vyrų ir moterų lygybę Europoje ir pasaulyje^[4].

2015 m. gruodžio mėn. Komisija paskelbė dokumentą „[Strateginė veikla siekiant lyčių lygybės 2016–2019 m.](#)“^[5], kuriuo imamasi tolesnių veiksmų ir pratęsiama veikla, vykdyta pagal Komisijos 2010–2015 m. moterų ir vyrų lygybės strategiją^[6].

Dokumente dėl strateginės veiklos didžiausias dėmesys skiriamas šioms penkioms prioritetinėms sritims:

- [moterų dalyvavimo darbo rinkoje ir vienodos ekonominės nepriklausomybės didinimui](#);
- [vyrų ir moterų darbo užmokesčio ir pensijų skirtumo mažinimui, taip kovojant su moterų skurdu](#);
- [moterų ir vyrų lygybės priimant sprendimus skatinimui](#);
- [kovai su smurtu dėl lyties, aukų apsaugai ir paramai joms](#);
- [lyčių lygybės ir moterų teisių propagavimui visame pasaulyje](#).

5. 2016–2020 m. Lyčių lygybės veiksmų planas

2015 m. spalio 26 d. Taryba patvirtino „2016–2020 m. Lyčių lygybės veiksmų planą“^[7], grindžiamą Komisijos ir Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) bendru tarnybų darbinio dokumentu „Lyčių lygybė ir moterų įgalėjimas: keisti mergaičių ir moterų gyvenimą plėtojant ES išorės santykius 2016–2020 m.“^[8]. Naujajame Lyčių lygybės veiksmų plane pabrėžiamas poreikis visiškai užtikrinti, kad moterys ir mergaitės galėtų visapusiškai ir vienodomis sąlygomis naudotis visomis žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis ir kad būtų pasiekta lyčių lygybė ir moterų bei mergaičių įgalėjimas.

[4]<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=URISERV:em0033>

[5]Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „Strateginė veikla siekiant lyčių lygybės 2016–2019 m.“ (SWD(2015)0278).

[6]Svarstymai dėl kitos strategijos prasidėjo 2014 m. rugsėjo mėn. seminare dėl naujos lyčių lygybės strategijos po 2015 m., kuriuo buvo pradėta ruošti rengti Moterų komiteto pranešimą savo iniciatyva. Remiantis šiuo pranešimu 2015 m. birželio 9 d. buvo priimta Europos Parlamento rezoliucija dėl ES moterų ir vyrų lygybės strategijos po 2015 m. (OL C 407, 2016 11 4, 2 p.). Seminaro medžiaga rasite Parlamento interneto svetainėje.

[7]2015 m. spalio 26 d. Tarybos išvados dėl 2016–2020 m. Lyčių lygybės veiksmų plano.

[8]2015 9 21, SWD(2015) 0182.

6. Darnaus vystymosi tikslai

2015 m. rugsėjo 25 d. Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja priėmė rezoliuciją dėl vystymosi darbotvarkės po 2015 m. „Keiskime mūsų pasaulį. Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m.^[9] 2016 m. sausio 1 d. įsigaliojusioje Darbotvarkėje iki 2030 m. nurodoma 17 darnaus vystymosi tikslų ir 169 užduotys. Darnaus vystymosi tikslai grindžiami Tūkstantmečio vystymosi tikslais (TVT). Vis dėlto, kitaip nei Tūkstantmečio vystymosi tikslai, kurie taikomi tik imantis veiksmų besivystančiose šalyse, darnaus vystymosi tikslai taikomi visoms šalims. Darnaus vystymosi tikslas Nr. 5 (siekti lyčių lygybės ir suteikti daugiau galių moterims bei mergaitėms) apima penkias užduotis.

7. ES prisijungimas prie Europos Tarybos konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (Stambulo konvencija).

2014 m. įsigaliojusi Europos Tarybos konvencija dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (Stambulo konvencija) yra pirmas teisiškai privalomas tarptautinis dokumentas dėl smurto prieš moteris ir mergaites prevencijos ir kovos su juo tarptautiniu lygmeniu. Joje nustatomos išsamios teisinės ir politikos priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią tokiam smurtui, remti aukas ir nubausti pažeidėjus. Iki 2017 m. lapkričio mėn. konvenciją pasirašė visos ES valstybės narės, o iki 2020 m. vasario mėn. konvenciją ratifikavo 21 valstybė narė (Austrija, Belgija, Kroatija, Kipras, Danija, Estija, Suomija, Prancūzija, Vokietija, Graikija, Italija, Airija, Liuksemburgas, Malta, Nyderlandai, Lenkija, Portugalija, Rumunija, Slovėnija, Ispanija ir Švedija). Konvencijoje taip pat numatytas ES prisijungimas prie konvencijos jos kompetencijos srityse.

2015 m. spalio mėn. Komisija paskelbė galimo ES prisijungimo prie Stambulo konvencijos veiksmų gaires ir 2016 m. kovo mėn. pateikė du pasiūlymus dėl Tarybos sprendimų: vieną dėl Stambulo konvencijos pasirašymo Europos Sąjungoje ir kitą dėl ES prisijungimo prie konvencijos užbaigimo (t. y. ratifikavimo).

Po diskusijų šiuo klausimu Taryboje buvo nuspręsta, kad sprendimo projektą dėl konvencijos pasirašymo reikėtų padalyti į du atskirus sprendimus, iš kurių vienas būtų skirtas teisminiam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose ir kitas – prieglobsčio ir negražinimo principo taikymui. 2017 m. gegužės mėn. priimti šie du Tarybos sprendimai, po to 2017 m. birželio 13 d. ES už teisingumą, vartotojų reikalus ir lyčių lygybę atsakinga Komisijos narė Věra Jourová Stambulo konvenciją pasirašė Europos Sąjungos vardu.

Konvencijos pasirašymas yra pirmasis žingsnis ES prisijungiant prie šios konvencijos. Norint prisijungti prie konvencijos reikia, kad Taryba priimtų sprendimus dėl proceso užbaigimo. Taryboje pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų šioje srityje aptariami Pagrindinių teisių, piliečių teisių ir laisvo asmens judėjimo darbo grupėje (FREMP, tarpinstitucinė byla [2016/0063 \(NLE\)](#)). Šiuo metu diskusijose daugiausia dėmesio skiriama elgesio kodeksui, kuriame apibrėžiama, kaip ES ir jos valstybės narės bendradarbiaus įgyvendindamos Konvenciją.

Norint prisijungti prie konvencijos, reikia Parlamento pritarimo.

[9]2015 m. rugsėjo 25 d. JT Generalinės Asamblėjos priimta rezoliucija 70/1.

EUROPOS PARLAMENTO VAIDMUO

Parlamentas, ypač jo Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas, atliko svarbų vaidmenį remdamas lygių galimybių politiką. Vienodo požiūrio darbo rinkoje srityje Parlamentas veikia pagal įprastą teisėkūros (bendro sprendimo) procedūrą, pvz., sprendamas klausimus dėl:

- pasiūlymo dėl direktyvos dėl biržinių bendrovių nevykdomųjų direktorių pareigas einančių asmenų lyčių pusiausvyros gerinimo ir atitinkamų priemonių ([COM\(2012\) 0614](#)). Žr. 2013 m. pabaigoje per pirmąjį svarstymą priimtą Parlamento poziciją^[10];
- Direktyvos 92/85/EEB (žr. pirmiau) peržiūros. Per pirmąjį svarstymą^[11] Parlamentas siekė, kad būtų nustatytas ilgesnis visiškai apmokamų motinystės atostogų laikotarpis, t. y. 20 savaičių^[12]. Kadangi Parlamentas ir Taryba nepasiekė susitarimo dėl Komisijos pasiūlymo, Komisija atsiėmė savo pasiūlymą ir pakeitė jį veiksnių gairėmis dėl iniciatyvos „Nauja pradžia sprendžiant problemas, su kuriomis susiduria dirbančios šeimos derindamos profesinį ir asmeninį gyvenimą“^[13].

Be to, Parlamentas prisideda prie bendros politikos lyčių lygybės srityje vystymo rengdamas pranešimus savo iniciatyva ir atkreipdamas kitų institucijų dėmesį į konkrečias problemas, įskaitant:

- kovą su smurtu prieš moteris. Parlamentas priėmė savo iniciatyva teikiamą teisėkūros pranešimą^[14], kuriame Komisija raginama imtis teisėkūros iniciatyvos remiantis SESV 84 straipsniu siekiant skatinti ir remti valstybių narių veiksmus, susijusius su smurto prieš moteris ir mergaites prevencija. Šioje rezoliucijoje pateikiamos kelios rekomendacijos ir Moterų komitetas įsteigė specialią darbo grupę, kuri imtųsi tolesnių veiksnių atsižvelgdama į šią rezoliuciją;
- 2019 m. Tarptautinė moterų diena orientuota į moterų galią politikoje. Pasirinkta tema yra labai svarbi moterų teisių atžvilgiu, nes ji susijusi su moterų dalyvavimu kolektyviniame mūsų visuomenės valdyme. Bėgant laikui prie šio principo stiprinimo ir įgyvendinimo ES prisidėta teisės aktais, teismų praktika ir Sutarčių pakeitimais. Parlamentas visuomet karštai gynė lyčių lygybę, o šis renginys pabrėžia moterų dalyvavimo politikoje svarbą, ypač Europos lygmeniu;

[10]2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl biržinių bendrovių nevykdomųjų direktorių pareigas einančių asmenų lyčių pusiausvyros gerinimo ir atitinkamų priemonių (OL C 436, 2016 11 24, 225 p.).

[11]2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Tarybos direktyvą 92/85/EEB dėl priemonių, skirtų skatinti, kad būtų užtikrinta geresnė nėščių ir neseniai pagimdžiusių arba maitinančių krūtimi darbuotojų sauga ir sveikata, nustatymo (OL C 70E, 2012 3 8, 162 p.).

[12]Lyginamoji teisių nuostatų valstybėse narėse analizė pateikiama Europos Parlamento Piliečių teisių ir konstitucinių reikalų C teminio skyriaus ataskaitoje „Motinystės, tėvystės ir vaiko priežiūros atostogos. Duomenys apie trukmę ir kompensacijų dydžius Europos Sąjungoje“. 2015 m. ataskaitą galite rasti Europos Parlamento interneto svetainėje.

[13]http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/2015_just_012_new_initiative_replacing_maternity_leave_directive_en.pdf

[14]Europos Parlamento 2014 m. vasario 25 d. rezoliucija su rekomendacijomis Komisijai dėl kovos su smurtu prieš moteris (OL C 285, 2017 8 29, 2 p.).

- Europos Parlamento rekomendacijoje Tarybai dėl ES prioritetų JT Moterų padėties komisijos 62-ojoje sesijoje (MPK) raginama įgalinti kaimo vietovių moteris ir suteikti moterims prieigą prie ryšio priemonių ir informacinių bei ryšių technologijų, galimybes naudotis šių technologijų poveikiu ir jomis kaip priemone siekiant moterų pažangos ir įgalėjimo^[15]. Moterų komiteto delegacija 2018 m. kovo mėn. dalyvavo JT Moterų padėties komisijoje (MPK).

Parlamentas taip pat siekia į visų savo komitetų darbą įtraukti lyčių aspektą^[16]. Šiuo tikslu buvo sukurti du lyčių aspekto integravimo tinklai, kuriuos koordinuoja Moterų komitetas. Lyčių aspekto integravimo pirmininkų ir pirmininkų pavaduotojų tinklas sieja EP narius, kurie remia lyčių aspekto integravimą į savo komitetų darbą. Jiems padeda kiekvieno komiteto sekretoriato veikiančias Lyčių aspekto integravimo administratorių tinklas. Lyčių lygybės aukšto lygio grupė skatina rengti Parlamento darbuotojų ir frakcijų mokymus ir didinti informuotumą apie lyčių aspekto integravimą.

Martina Schonard
11/2020

[15]2018 m. kovo 1 d. Europos Parlamento rekomendacija Tarybai dėl ES prioritetų 62-ojoje JT Moterų padėties komisijos sesijoje (OL C 129, 2019 4 5, 58 p.).

[16]2003 m. kovo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl lyčių aspekto integravimo Europos Parlamente (OL C 61 E, 2004 3 10, 384 p.).

